

KASTEEL AMERONGEN

BULLETIN

MAART 1987

Uitgave
Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Onderhoud van
groenvoorzieningen en
renovatie kasteeltuin
Amerongen uitgevoerd
door

Tuin- en plantsoenaanleg

Van Ginkel

Castor 64, Postbus 11, 3900 AA Veenendaal, tel. 08385-19039

HERBERG
DEN ROODEN LEEUW

IN DEN KROMME HOECK

DROSTESTRAAT 35
3958 BK AMERONGEN
TELEFOON 03434 - 54055

KEUKEN OPEN:
VOOR UW LUNCH
DAGELIJKS VAN 12.00 TOT 14.00 UUR
EN VOOR UW DINER
DAGELIJKS VAN 17.00 TOT 21.00 UUR
WOENSDAG GESLOTEN

HUIS - CONCERTEN

KASTEEL AMERONGEN

eerste helft 1987

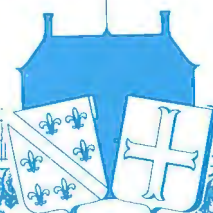
- Za. 21-3-'87 - Marien van Staaen - cello
Tan Crone - piano
- Za. 11-4-'87 - Het Festival Kwintet:
Han de Vries - hobo
George Pieterse - klarinet
Joep Terwey - fagot
Vincenzo Zarzo - hoorn
Stanley Hoogland - piano
- Za. 9-5-'87 - De Tachtigers op Muziek:
Lucia Meeuwse - mezzo-sopraan
Lieuwe Visser - bas-bariton
Jaring Walta - viool
Tan Crone - piano

Abonnementen
hele serie : f. 66,-- donateurs
f. 84,-- niet-donateurs
halve serie= : f. 33,-- donateurs
3 concerten f. 42,-- niet-donateurs

Losse kaarten : f. 15,-- niet-donateurs
f. 12,50 donateurs, 65+ en C.J.P.
f. 10,-- kinderen

Reservering : via het Boeckhuys, Overstraat 22,
Amerongen, tel.: 03434 - 53340

De concerten beginnen om 20.00 uur.

*Voor Kasteel Amerongen
is alleen het beste goed genoeg.*

Installatiebedrijf

R. HARDEMAN

C.V.-GAS-WATER-SANITAIR-DAKWERKEN
ZONNECOLLECTOREN-WARMTEPOMPEN

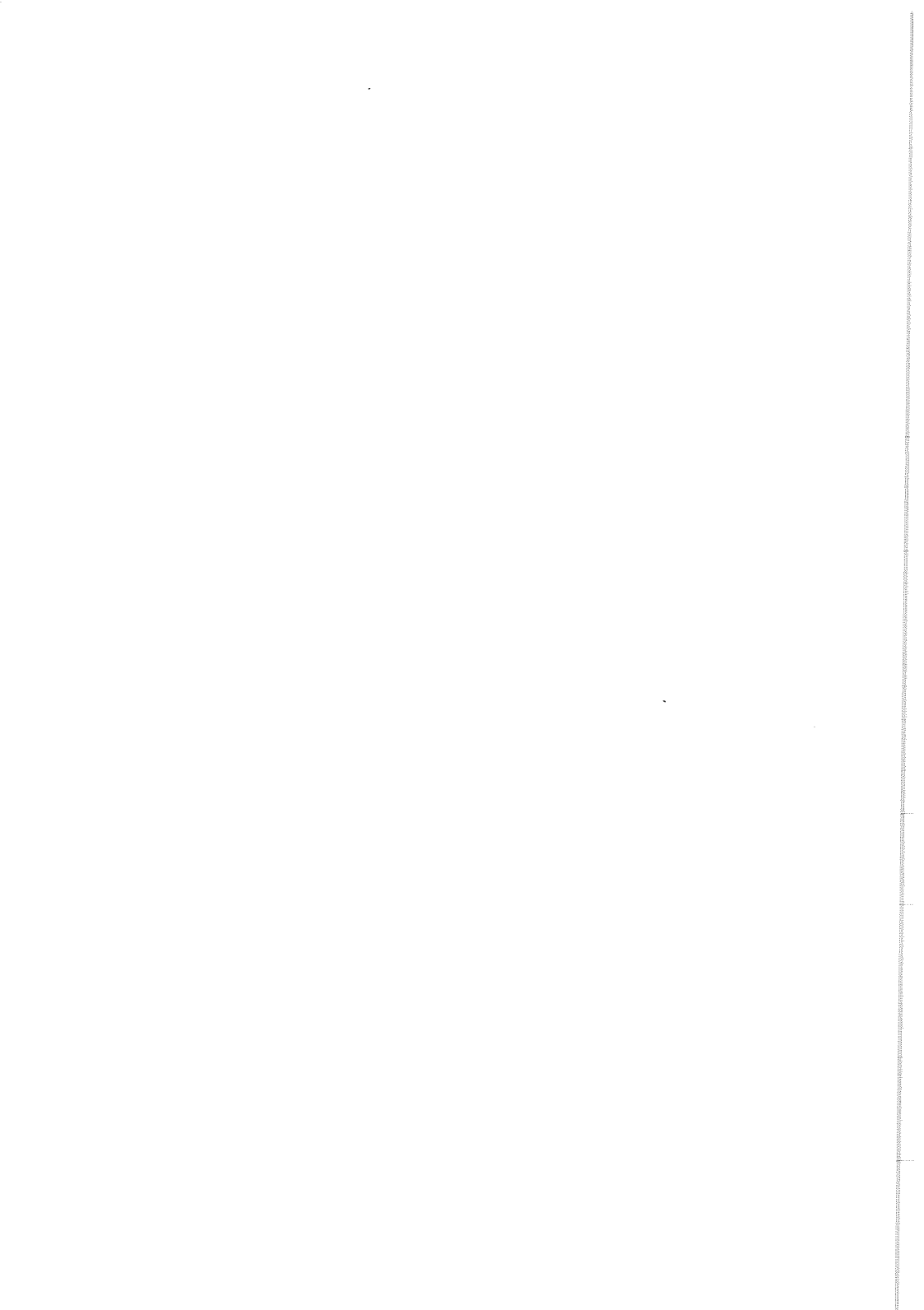
Rondweg-West 240, 3905 LV Veenendaal, Telefoon 08385-13703

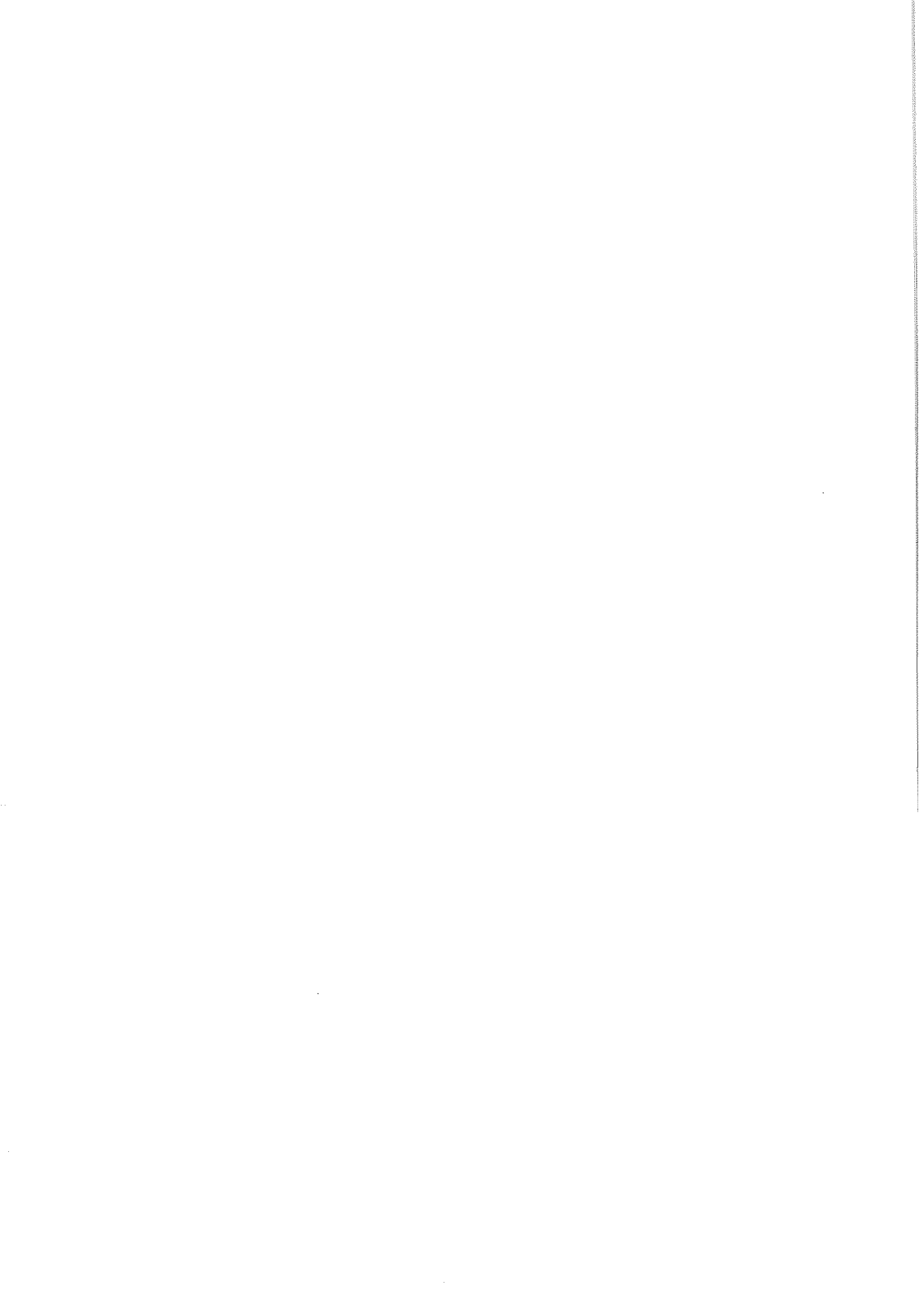
**VOOR DE
RESTAURATIE VAN
HET KASTEEL WORDT
GEBRUIK GEMAAKT
VAN
SIGMA PRODUCTEN**

**SIGMA
COATINGS**

**SIGMA-COATINGS B.V. - POSTBUS 42
1420 AA UITHOORN - TEL. 02975-41911**

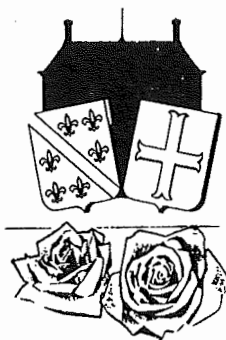
Die dag geldt tegelijkertijd als donateursdag van de Bomenstichting. Maar donateurs van de Stichting Vriendenkring zijn natuurlijk ook welkom! De onthulling van het bord met gegevens zal omstreeks 15.40 uur plaatsvinden, waarna er een spectaculaire boomverzorging zal volgen. Daarmee is deze eik het eerste en enige exemplaar dat in de provincie Utrecht als geadopteerde boom gemoneteerd zal staan.

Bonica Zijlstra.

Op 23 mei a.s. worden er door de Bomenstichting ook lezingen en een lunch in het Koetshuis georganiseerd. Mocht U hiervoor belangstelling hebben (er zijn wel enige kosten aan verbonden): de Bomenstichting geeft U graag informatie; tel. 030 - 331328.

ROZENCURSUS

Wegens het overweldigende cursus in de zomer van H. de Bos in samenwerking besloten, ook in 1987 kasteelterrein te organiseren cursusedagen in juni en waarbij vooral het verrozen belicht zal worden. data, kosten en les- De Bos U vanaf 15 april foonnummer is:

succes van de rozen-1986 heeft de heer met het kasteelbestuur weer een cursus op het niseren. Er zullen 5 juli worden gehouden, edelen en kruisen van Nadere informatie over materiaal kan de heer a.s. geven. Zijn tele-03465 - 70892.

VAN DE REDACTIE

Het Bulletin heeft nu zijn nieuwe omslag gekregen en daarin zijn enkele advertenties geplaatst. De afbeelding op het omslag is een gewassen pen-tekening en het origineel hangt in het kasteel. Deze tekening is in de 19e eeuw gemaakt, maar de naam van de kunstenaar is ons helaas niet bekend.

AGENDA: Tentoonstelling van 15 april - 1 nov.1987.

- 21-3 Donateursmiddag met lezing over de restauratie.
- 21-3 's avonds Huisconcert.
- 11-4 Het kasteel houdt "open dag" voor de inwoners van Amerongen.
- ... De opening van het Winkeltje van Kasteel Amerongen.
- 11-4 Huisconcert.
- 23-4 Lezing over de schilderijen, die hangen op de Bovengalerij.(Cursus Pr.)
- 1-5 Lezing "Het sensitivisme in de roman".
- 8-5 Muziekavond in samenwerking met het Cursus Project Amerongen.
- 9-5 Huisconcert.
- 23-5 Adoptie van de eik door de Bomenstichting.
- 13-6 "Dag van de Tuinkabouters", de tuin in de belangstelling.
- 27-6 Jazz-concert.
- ... Rozencursus - 5 cursusedagen in juni en juli 1987.
- ... Gezamenlijk bezoek aan een bijzondere tuin, die normaal niet open is voor publiek.(Alleen voor donateurs). Het bestuur van de Vriendenkring wil graag de belangstelling van onze donateurs hiervoor peilen. Telefonisch kunt U zich melden bij mevr. Rotgans, 03434 -52319, liefst tussen 18.00 u en 20.00 u., vóór 20 april a.s.

"Kastelen langs de wetering", door H.M.J. Tromp, deel I,II,III per st.f 8.90
Grammofoonplaat "Musik auf Schloss Amerongen"
met opnamen van muziek van Bach, Ruppe, Klein e.a.
gespeeld op de historische toetsinstrumenten van het kasteel, door
dr. Gert Oost en Franz Haselböck voor donateurs f 23.50
voor niet-donateurs f 26.--
Borduurpakket f 35,-- Stropdas f 25.--
Delftsblauw Bord f 35,-- Lepeltje f 12.50
"Wilhelm II, Keizer van Duitsland, Koning van Pruisen,
Banneling in Doorn", door J.A. de Jonge f 47.--

* Bestelling van de grammofoonplaat kan ook geschieden door storting
op rekening 94 16 74 525 van de Muziekcommissie van Kasteel Amerongen bij
de Gelders Utrechtse Spaarbank te Amerongen (giro van de bank: 530673),
voor bestellingen buiten Amerongen, Leersum, Elst wordt f5.-- verzend-
kosten in rekening gebracht.

Prijswijzigingen worden voorbehouden.

VOORLICHTING OVER KASTEEL AMERONGEN

Subsidie Anjerfonds

De Stichting Kasteel Amerongen was in 1986 de gelukkige ontvanger van een
subsidie van het Anjerfonds, waarvan de bestemming ten goede moest komen
aan de vaste collectie van het kasteel.

Het bedrag is inmiddels besteed aan drie plexiglazen kappen, die nu op een
tafel geplaatst, als vitrines dienst doen. Twee daarvan staan inmiddels in
de Galerij en beschermen onder andere een likeurkeldertje en een aquarel-
leerdoos, die tot nu toe wegens hun diefstalgevoeligheid achter slot en
grendel werden bewaard. Het zelfde geldt voor een collectie geweren, die
nu eveneens onder een plexiglazen kap in de lange gang geëxposeerd kunnen
worden.

Zo komen er langzamerhand ook weer voorwerpen uit het depot onder het oog
van de bezoeker!

De conservatoren.

LEZING OVER DE AMERONGSE PORTRETTEEN.

In het kader van het Cursusproject Amerongen zal op 23 APRIL a.s. ons
bestuurslid Jhr. F.G.L.O. van Kretschmar een lezing houden over de zich
in het kasteel bevindende portretten. In het bijzonder zal hij spreken o-
ver de reeks grote afbeeldingen van de van Reede's en hun echtgenoten, die
de Bovengalerij van het huis sieren. Over de herkomst van deze serie is na-
melijk veel interessants te vertellen en als oud-directeur van het Icono-
grafisch Bureau te Den Haag is de heer van Kretschmar de persoon bij uitstek
om dit te doen. (Het Iconografisch Bureau houdt zich bezig met 't opbouwen van
een zo volledig mogelijke documentatie van portretten, zowel van Nederlanders
als van buitenlanders, en vooral van personen die van enig belang zijn ge-
weest voor de Nederlandse geschiedenis.)

De lezing wordt gehouden in het kasteel, aanvang 20 uur.

Aanmelding vooraf is absoluut noodzakelijk.

Door het overmaken van een bedrag van f 4.50 op bankgiro 93.85.04.371 ten name
van Cursusproject Amerongen is men verzekerd van een plaats in de zaal.

Betaling bij voorkeur vóór 9 april 1987.

ADOPTIE VAN DE EIK

In het Bulletin van november 1986 heeft U iets kunnen lezen over de mogelijke
adoptie van "onze" ruim 300-jarige eik. Op Zaterdag 23 mei a.s. is het zover:
dan wordt de eik ten zuiden van het kasteel door de Bomenstichting feestelijk
geadopteerd.

DE TUINKABOUTERS

Zodra de kogel door de kerk was en de mooie ruimte van de Oranjerie van Kasteel Amerongen beschikbaar gemaakt kon worden om er

"Het Winkeltje van Kasteel Amerongen" in onder te brengen, zijn veel Tuinkabouters als werkende krioelende mieren in en rondom dit gebouw bezig geweest. En omdat je toch niet met z'n tienen of meer aan één muur kunt krabben of gaten kunt dicht maken, heeft het andere deel zich in de tuin gepresenteerd als normale Tuinkabouter bij het gewone tuinwerk, wat weer heel voorzichtig op gang komt. Zeker tot half mei - we noemen de IJsheiligen, zullen de grote kuipen met de oranjebomen in de Oranjerie blijven staan. We zullen deze

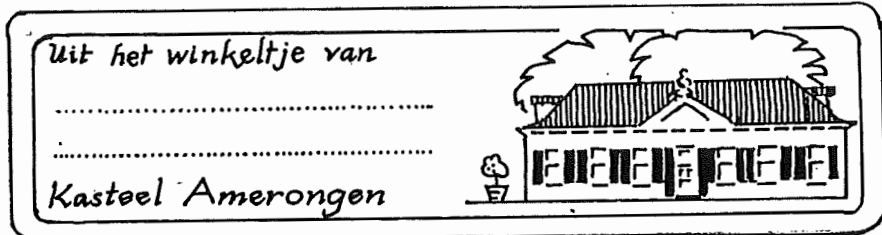
ruimte even met wat behelpen om gaan toveren in een winkel; zodra de kans op nachtvorst niet meer bestaat, kan de ruimte wat breder benut worden.

Het is de bedoeling om een team van Vrijwilligsters/-gers voor het runnen van de winkel in te zetten en hoe meer je daarvan achter de hand hebt, hoe minder vaak er een beroep op iemand gedaan hoeft te worden.

De openingstijden van de winkel zullen zijn van 11.00 uur - 14.00 uur en van 14.00 uur - 17.00 uur. 'sZaterdags en 'sZondags is het museum open van 13.00 uur - 17.00 uur; bij voldoende mankracht kunnen deze uren in het Winkeltje ook opgesplitst worden in twee maal twee uren-diensten.

Voor de goede gang van zaken zal het bovendien nodig zijn een Winkelcommissie op te zetten. Een en ander begint al een klein beetje vorm te krijgen, echter, mochten zich onder de donateurs mensen bevinden, die hiervoor voelen, hetzij winkelcommissie, hetzij verkoop, dan kunt U zich in verbinding stellen met mevr. G. Blaisse-Terwindt, tel. 03434 - 51369.

Tuinkabouter zijn is meestal wel een vermomming; we vinden onder dit ijverige volkje allerlei mensen met bijzondere gaven, zoals doorzetters, vastbijters, timmerlui, schoonmakers, tekenaars en een ontwerper. Van de laatste tonen we hierbij graag het ontwerp voor een etiket, dat op enkele artikelen in het Winkeltje zal pronken. Het etiket is van de hand van Ir. W. A. Wichers Hoeth die wederom iets "eigens voor 't Kasteel" heeft toegevoegd aan de reeks van te verkopen artikelen. En er komt nog meer! U begrijpt hieruit dat het bestaande assortiment van het Winkeltje uitgebreid wordt, dus: KOMT DAT ZIEN!

Publicaties en verkoop, informatie verkrijgbaar in "Het Winkeltje van Kasteel Amerongen".

Kasteel Amerongen, door drs. H.M.J. Tromp en drs. B. Zijlstra, uitg. ANWB	f 6.50
"Sulcken hecht werck het is", door W.A. Braasem	f 15.--
Het huis Amerongen, kinderboekje door D. Pezarro	f 0.50
Gravure van het kasteel vóór de brand van 1673	f 5.--
Poster van de Galerij	f 3.50
Folder van het Kasteel	f 1.--
Ansichtkaarten per stuk	f 0.50
Wenskaarten per stuk	f 1.25
Prentbriefkaart	f 0.50
Handdoek	f 15.95

DE ENGELEN

Misschien heeft U zich wel eens afgevraagd, hoe de bezigheden van de "Engelen" van Kasteel Amerongen zijn ontstaan en hoe ze vooral al zo'n lange tijd, week in week uit, zijn blijven bestaan.

Eén van de overheidsinstellingen, die van onschatbare waarde voor ons was en nog steeds is, is het Centraal Laboratorium voor onderzoek van Kunst en Wetenschap uit Amsterdam. Vanaf het prille begin is dit "Centraal Lab." bij Kasteel Amerongen betrokken geweest.

Mevrouw C. van Nes, hoofd van de afdeling Textiel heeft ons onvermoeibaar alle technieken op het gebied van reparatie, restauratie en conservering van oude textiel geleerd. Tevens heeft ze in de loop der jaren mij begeleid in het zelfstandig werken binnen de textielrestauratie en vervul ik al lange tijd een brugfunctie tussen het Centraal Lab. en Kasteel Amerongen. Hierdoor kunnen wij onbeperkt gebruik maken van alles wat het Centraal Lab. te bieden heeft. Om een paar voorbeelden te noemen: microscopisch weefselonderzoek, onderzoek naar kleur en kleurechtheid, datering van oude textiel. Ook de aankoop van speciale textiele materialen en technische hulpmiddelen, die we steeds weer opnieuw nodig hebben, kan daar geschieden. Het C.L. bezit een uitgebreide bibliotheek, waaruit we ieder boek of tijdschrift op het gebied van textiel kunnen lenen.

Via het C.L. onderhoud ik contacten met verschillende musea en kastelen waar textielrestauratoren met dezelfde problemen te kampen hebben als wij op ons kasteel. Dat dit inspirerend werkt is een vanzelfsprekendheid!

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat, hoewel we als Engelen in hoge mate zelfstandig kunnen opereren, we voor een heleboel dingen toch afhankelijk blijven van het C.L.

We schrokken dan ook geweldig, dat Minister Brinkman van WVC enkele weken geleden kenbaar maakte, dat 18 van de 28 personeelsleden van het C.L. daar niet meer werkzaam konden zijn. Het is duidelijk dat het verschil tussen afslanking en sluiten hier niet al te groot meer is.

Wij als Engelen, hebben dan ook, zoals zovelen uit de museumwereld een krachtig protest hiertegen laten horen en de Minister per brief dringend verzocht op zijn besluit terug te komen. Of alle adhesiebetuigingen en protesten de Minister van gedachten kan doen veranderen moet worden afgewacht.

Zo niet, dan zal ons Engelenwerk er een extra obstakel bij krijgen.

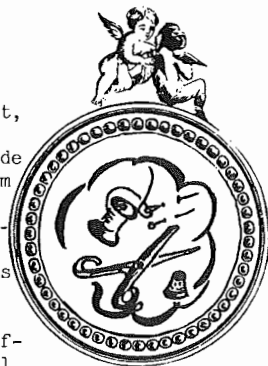
Het opgeven zullen we echter nooit, al was het alleen maar om ons eigen plezier, wat we iedere donderdag weer in ons textielwerk hebben!

De Engelen van Kasteel Amerongen
Sytske Stratenus.

VAN HET BESTUUR

In een kleine kring heeft het bestuur van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen afscheid genomen van de heer Mr. J. Groenendaal. Zijn functie als secretaris zal hij per 1 april a.s. neerleggen wegens verhuizing. Een aantal jaren heeft de Vriendenkring kunnen steunen op zijn aandeel in het werk en gebruik mogen maken van zijn juridische kennis. Wij wensen de heer en mevrouw Groenendaal een goede tijd toe in hun nieuwe - en toch weer oude - woonplaats Den Haag.

Mevrouw S. Stratenus-Duba zal nu bij ons de gelederen komen versterken, naast haar belangrijke werk bij de Engelen.

* CONCERT

HAN DE VRIES - hobo 11 april 1987
GEORGE PIETERSON - klarinet
JOEP TERWEY - fagot
VINCENTE ZARZO - hoorn
STANLEY HOOGLAND - piano

PROGRAMMA

Ludwig van Beethoven
1770-1827

Kwintet voor piano en blazers in Es gr.t.
op. 16 (1801)
- Grave-Allegro, ma non troppo
- Andante cantabile
- Rondo. Allegro, ma non troppo

Ludwig Spohr
1784-1859

Kwintet in c kl.t. op.52
- Allegro moderato
- Larghetto con moto
- Menuetto. Allegretto
- Finale. Allegro molto

PAUZE

Wolfgang Amadeus Mozart
1756-1791

Kwintet in Es gr.t. KV 452 (1784)
Largo-Allegro moderato
Rondo. Allegretto

-o-o-o-

* CONCERT

DE TACHTIGERS, een klankbeeld 9 mei 1987

LUCIA MEEUWSEN -mezzo-sopraan
LIEUWE VISSER -bas-bariton
TAN CRONE -piano
CAREL ALPHENAAR/JACQUES COMMANDEUR - voordracht

PROGRAMMA, o.a.

Alphons Diepenbrock/Frederik v. Eeden De klare dag (comp. 1884)
Julius Röntgen/Frederik van Eeden Vier nachtliedjes (comp.+ 1893)
Poezie van Gorter, Kloos, de Haan, Perk
H. Badings/J.H. Leopold O, als ik dood zal zijn(comp.1948)
Marjo Tal/J.H. Leopold Tijdens mijn leven (comp. 1980)
Dan Ruyneman/J.H. Leopold Symphonia, Soefisch, In Claghen,
Omar Khayam (comp.1937)

PAUZE

Alphons Diepenbrock/Albert Verwey Maanlicht (comp. 1885)
Leander Schlegel/Albert Verwey Um Mitternacht (comp. 1907)
vert. O. Hauser
Daniël de Lange/Albert Verwey Gedicht (comp. 1892/1893)
Alphons Diepenbrock/L. van Deyszel Ik ben in eenzaamheid
niet meer alleen (comp. 1898)

VAN DE MUZIEKCOMMISSIE

Op de achterkant van dit Bulletin vindt U zoals gewoonlijk de Huisconcerten van Kasteel Amerongen aangekondigd. Voor de eerste helft van 1987 staan nog drie Huisconcerten op het programma.

-Het laatste concert in de serie 1986/1987: "De Tachtigers op Muziek" is abusievelijk aangekondigd voor zat. 6 mei 1987. Dit moet zijn:
zat. 9 mei 1987

-Dit laatste concert brengt U een klankbeeld van de Tachtigers. U hoort gedichten van o.a. Frederik van Eeden, J.H. Leopold, Albert Verwey en Lodewijk van Deijssel, getoondicht o.a. door Alphons Diepenbrock, Julius Röntgen, Henk Badings en Daniël de Lange. Deze bijzonder boeiende avond, waarin dichtkunst en toonkunst samengaan, zal worden ingeleid met een

LEZING

-Op Vrijdagavond 1 mei 1987 spreekt mevrouw drs. Mary Kemperik. Zij is verbonden aan het Nederlands Instituut van de R.U. te Groningen en promoveert dit jaar op het onderwerp "Het sensitivisme in de roman". Haar belangstelling spitst zich speciaal toe op de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw. Zij is daarom zeer geschikt om over de achtergrond van de teksten, over de mensen zelf, de auteurs en hun lezers uit die tijd te vertellen; een tijd, die zij van verschillende cultuurhistorische kanten zal belichten.

Datum: vrijdag 1 mei, aanvang 20.00 uur, toegang f 5,--(donateurs gratis), De lezing vindt plaats in de eetzaal van Kasteel Amerongen.

* CONCERT MARIEN VAN STAALEN - CELLO 21 maart 1987
TAN CRONE - PIANO

PROGRAMMA

Léon Orthel
1905-1985

Sonate nr. 2 op. 41 (1958)
- Andante tranquillo
- Vivo
- Andante

Johannes Brahms
1833-1897

Sonate nr. 1 in e kl.t. op.38
-Allegro non troppo
-Allegretto quasi Menuetto
-Allegro

PAUZE

Uit Spanje:

E. Granados
M. Ravel
I. Albeniz

- Intermezzo uit Goyescas
- Habanera
- Tango

De oude en de nieuwe wereld:

J.S. Bach
Dave Brubeck
Frits Kreisler

- Air uit de derde Suite
- Take Five
- Liebeslied

Uit Toverland:
C. Saint-Saëns
D. Popper
J. Ibert

- Le Cygne
- Elfendans
- Le petit âne blanc

DE ONDERSTE STEEN BOVEN....

Onder deze rubriek kunt U in de toekomst het een en ander lezen over wat er gaat gebeuren rondom de restauratie van Kasteel Amerongen. Zo nu en dan zal aan enkele mensen die dit project begeleiden gevraagd worden iets over dit onderwerp uit te leggen en te vertellen.

De eerste aanzet hiertoe is een lezing voor donateurs op za. 21 maart, die hiervoor al eerder een persoonlijke uitnodiging ontvingen.

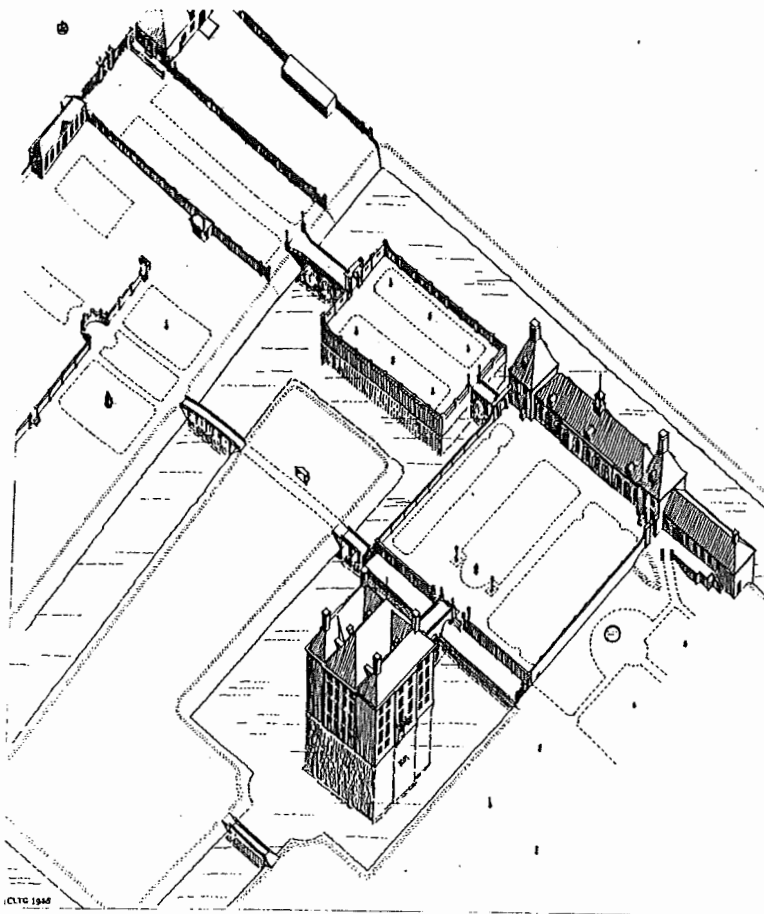
Prof. Dr. Ir. C.L. Temminck Groll zal een toelichting geven over

"DE RESTAURATIE VAN KASTEEL AMERONGEN"

tegen de achtergrond van : de geschiedenis van het kasteel
het onderzoek

de restauratie, d.w.z. wat in de eerste fase
aan de orde zal komen.

Prof. Temminck Groll wordt terzijde gestaan door de heren J.B.J. Hofmeijer en A. Schellevis; allen zijn lid van de Bouwcommissie van Kasteel Amerongen. Het programma voor deze middag geeft gelegenheid tot het bekijken van nog niet eerder getoonde voorwerpen, er wordt een kopje thee geserveerd, na de voordracht is er gelegenheid voor vragen en antwoorden. De middag zal besloten worden met het heffen van het glas.

het tentje van de Graaf van Bylandt

Naast brieven, portretten en souvenirs zullen er op de tentoonstelling ook reisnecessaires zoals reiskisten en -koffers, atlassen, reisgidsen en één van de eerste makkelijk te hanteren fototoestellen te zien zijn. We hopen daarmee ook dit jaar weer extra bezoek te kunnen trekken.

Bonica Zijlstra
Conservatrice Kasteel Amerongen.

ruiters met posthoorn en open wagen

bronnen: Huisarchief Kasteel Amerongen, Rijksarchief Utrecht
J. Aalbers, Reinier van Reede van Ginckel en Frederik Willem
van Reede van Athlone, in: Jaarboek Oud-Utrecht 1982, pp91-136.

aan zijn moeder in een lange brief, waarin alle pracht en praal breed uitgemeten wordt. Na deze kennismaking met de "beau monde" beschouwde men zijn opvoeding als voltooid.

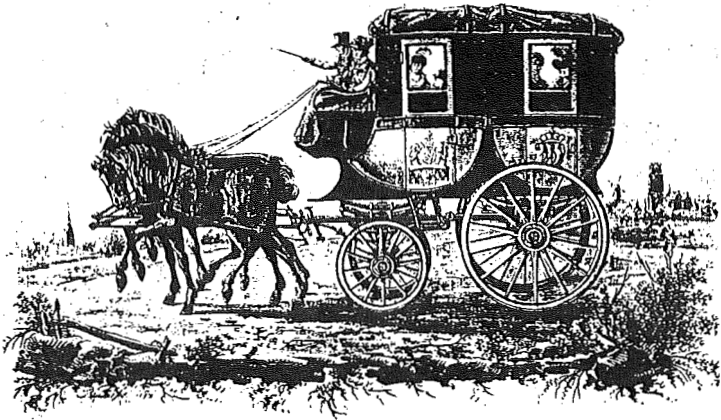
Aan het eind van de 18e eeuw was Homburg een geliefd ontspanningsoord voor dezelfde "beau monde". Ook de 5e Gravin van Athlone, Anna Elisabeth van Tuyl van Seroos-

kerken (1745-1819) bracht in 1790 een bezoek aan deze badplaats, samen met haar dochters Christina Henriëtte Maria Isabella (1770-1800) en Christina Reynira (1778-1847). Hiervan getuigen hun portretten, gemaakt in Homburg, die als souvenirs dienst deden. Dan kost het maken van een

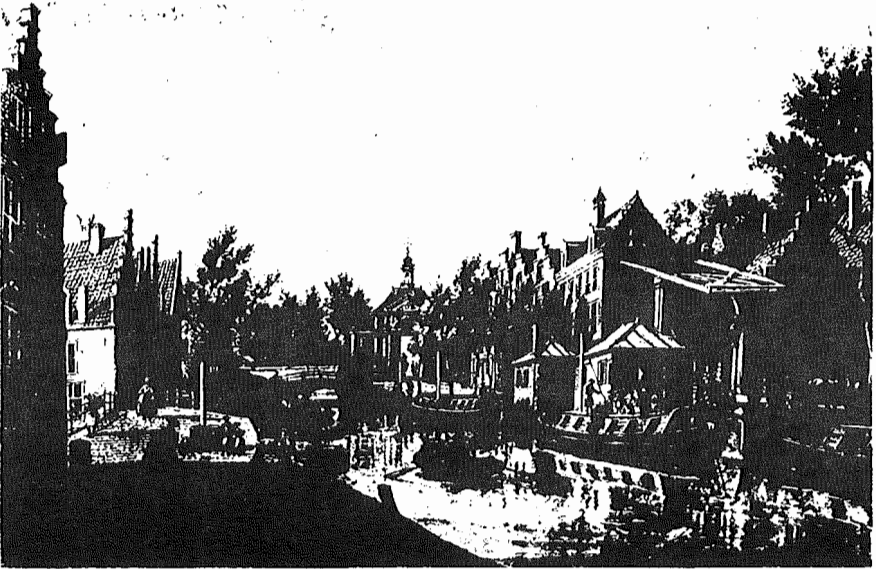
de postkoets bij een herberg

foto tegenwoordig toch heel wat minder tijd!

Andere souvenirs die op het kasteel zijn achtergebleven zijn binnengebracht door Jules Graaf van Bylandt, broer van Auguste Gravin van Aldenburg Bentinck. Zij geven een indruk van de reizen die deze jachtliefhebber rond 1900 onder andere door Afrika maakte.

Niet alleen zijn jachttrofeeën zijn bewaard gebleven, maar ook zijn tropenhelm, allerlei volkskunst en een groot aantal foto's, waaronder één van de boot waar hij de oversteek mee maakte en één van het tentje waarin hij kampeerde. Een groot deel van deze foto's is gepubliceerd in zijn reisverslag "Dwars door Afrika", dat in 1908 gedrukt werd.

stadsgezicht met trekschuiten

deren. Ze kregen college in fysica, wiskunde, moraal, natuur- en civielrecht, geschiedenis, politica en architectuur, en zij kregen ook rij-, scherm-, dans-, teken- en taallessen. Toch bleek dat ze zich meer aangetrokken voelden tot militaire bezigheden; behalve een aantal uitstapjes naar plaatsen in de omgeving bezochten ze ook het keizerlijk leger aan de Rijn.

open wagen met menner op trekpaard

In 1736 werden er plannen gemaakt voor een "Grand Tour", een reis die ter vervolmaking van de opvoeding der jonge graven door Zuid-Duitsland, Zwitserland en Frankrijk zou moeten voeren. Hun oom Reinhard van Reede Ginckel, hun voogd, was echter van mening dat zij eerst nog een jaar in Marburg moesten studeren. De plotselinge dood van Godard Adriaan ten gevolge van de pokken, besliste anders. Frederik Willem moest in Marburg blijven om zijn studie af te maken en mocht vanwege reis-ongemak en kosten niet naar Amerongen terug om de begrafenis bij te wonen.

Oom Reinhard gunde hem echter wel een uitstapje naar Kassel, want
"Cassel est un tres jolie endroit ou le Prince Guillaume
a sa cour...il aura la tout l'occasion imaginable a
apprendre a connaitre le beaux monde...".

Een "Grand Tour" werd er door Frederik niet meer gemaakt, maar in 1737 ondernam hij wel een reis naar Berlijn, waar zijn oom Reinhard hem aan het hof presenteerde. In augustus van datzelfde jaar bezocht Frederik Dresden; in het voorjaar van 1738 woonde hij daar de talrijke festiviteiten bij die waren georganiseerd ter gelegenheid van het huwelijk van Prinses Maria Amalia van Saksen - Polen met Karel III, koning van Napels en Sicilië. Frederik schrijft daarover uitgebreid

Om de slechte wegen te vermijden werd er veelvuldig gebruik gemaakt van ver-
voer over water. Dit gebeurde vaak per trekschuit. Was men van hogere afkomst,

2. Schip van Gerrardus de Raet in. Englands van 2, van 2

Godard Adriaan, 3e Graaf van Athlone (1716-1736) en zijn broer Frederik Willem (1717-1747) maakten in 1731 gebruik van de trekschuit. Vanuit Den Haag schreven ze aan hun moeder op Amerongen:

dan werd er ook wel gebruik gemaakt van "het jacht van de heere van raet". Ook Margaretha Turnor reisde in mei 1690 (ze was toen 77 jaar oud!) met haar schoondochter Ursula Philipotta van Raesfelt (1643-1721) op deze manier van Den Haag naar Amerongen, "daer wij gemaklijk meede sulle overkooome".

Een dergelijk jacht, in gebruik bij een regeringscollege, was vaak zeer luxueus ingericht, met stoelen met kussens, bedden, linnengoed, koper, tin en zilver. Vaak namen de passagiers hun eigen personeel mee aan boord, en de Heren ontzagen zich niet, ook zelf de handen uit de mouwen te steken.

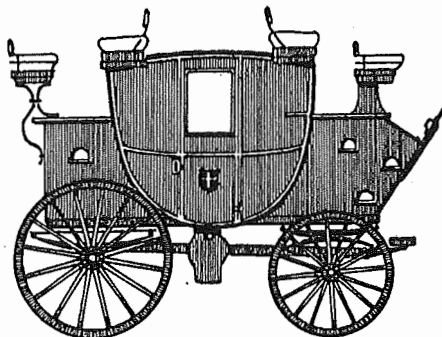

interieur van een trekschuit

"... en in het uytgaan racontreerde wij een jong heer van onse kennis dewelke met ons in den Haag had schoolgelegen dewelke ons versogt of wij een coppij thee bij hem woude drinke hetwelk wij deden en toe wij dat gedaan hadde gingen wij in het schuytje van vijfje ziten en voeren weer naar den Haag..."

Deze zelfde jongens vertrokken in 1734, vergezeld van hun gouverneur Martin Iber, naar de universiteit van Marburg in Hessen-Kassel, om daar te gaan stu-

TENTOONSTELLING VAN 15 april - 1 november 1987.

DE ADEL OP REIS

Ook het komende seizoen zal er op het kasteel weer een tentoonstelling te zien zijn, die direct of indirect te maken heeft met de vroegere bewoners. In 1985 is daarmee voor het eerst begonnen; toen was het de tentoonstelling "Speelgoed op Kasteel Amerongen" die extra bezoekers trok. In de zomer van 1986 werden er diverse aspecten van de bewoners-geschiedenis belicht in "Van Borre tot "Bentink". Dit jaar zal het reizen tussen 1600 en 1900 in het middelpunt van de belangstelling komen te staan. De bedoeling is, de bezoeker niet alleen te informeren hoe er gereisd werd, maar ook een indruk te geven van de ongemakken die daaraan verbonden waren, wat voor doel men voor ogen had en welke tochten er door enkele bewoners van het kasteel ondernomen werden.

In de talrijke brieven uit het Huisarchief (dat in het Rijksarchief te Utrecht bewaard wordt) komen veel passages voor die wijzen op de moeilijkheden die de reiziger te verduren had. Er wordt, vooral in de periode vroege herfst - late lente, voortdurend geschreven over de slechtere wegen die dikwijls veranderden in modderpoelen. Maar ook als de wegen wel goed waren kon er natuurlijk van alles mis gaan. Zo schrijft in 1690 Margaretha Turnor (1613-1700) aan haar man Godard Adriaan van Reede, die op ambassadeursreis was naar Kopenhagen, dat het wel jammer is dat één van zijn paarden onderweg is gestorven, maar

"tis beeter een paert
als een mens, hoope dit ons
grootste ongeluck sal sijn..."

Het reizen per (post-)koets was erg vermoeiend, dat blijkt wel uit hetgeen Reinhard van Reede Ginckel, Heer van Middachten, in 1726 in een P.S. schrijft aan zijn schoonzus Henriëtte van Nassau, Vrouwe van Amerongen:

"Je me porte mieux, et
les fatigues d'un voiage
en poste paroît me remettre".

REIS-BOEK

DOOR DE
Vereenigde Nederlandsche
PROVINCIEËN,

En der zelve aangrenzende Land-
schappen en Koningrijken:

BEHELZENDE,
Benevens een naauwkeurige beschrijving
der Steden, een aanwysing van de
Schuit- en Wagen-vaarten.

Mitsgaders de bekwaame Herbergen daar de
Reizigers in ieder Stad konnen logeeren:

Gelijk ook meer andere dingen welke in het reizen
zo dienftig als waarte nemen zijn.

Met grootemotie te samen gebracht.

AMSTERDAM,

By JAN ten HOORN, Boekverkooper over 't Oude
Heeren Logement, in de History Schrijver, 1689.

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij de exploitatie en restauratie van Kasteel Amerongen en de daarin aanwezige inventaris door het verzamelen van fondsen uit donaties, schenkingen, de opbrengsten van acties, concerten en andere evenementen en door het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

De Stichting is door de fiscus gerangschikt als instelling in de zin van art. 24 I der Successiewet 1956.

Kasteel Amerongen is één van de weinige opengestelde kastelen in Nederland, waarvan de inventaris, na het vertrek van de laatste particuliere eigenaren, volledig in tact is gebleven. Vrijwel nergens anders treft men een ambiance aan, welke zo de aristocratische sfeer van vroegere tijden weerspiegelt als op Kasteel Amerongen.

De oudste meubels dateren van vóór de brand van 1673 en zijn later door de verschillende bewoners aangevuld tot de collectie, die nu aanwezig is, waarin begrepen de fraaie historische toetsinstrumenten.

Deze collectie is nooit versnipperd omdat zij lange tijd volgens het Engelse erfrecht (naar de nationaliteit van de meeste bewoners) op de oudste zoon vererfde.

Die eeuwenlange aanwezigheid van de meubels in hetzelfde huis en vaak op dezelfde plaats is een unicum in Nederland en maakt het voor de stichting-eigenaresse de moeite waard om die lijn voort te zetten en het vele achterstallige onderhoud door restauratie op te heffen.

Alleen van de subsidies en entreegelden is het niet mogelijk de exploitatie en restauratie te bekostigen.

Het is daarom verheugend dat zich telkens donateurs aanmelden en dat er ook schenkingen worden gedaan.

Indien U dat nog niet bent: meldt U als donateur!

Donateurs genieten, op vertoon van hun donateurskaart, gedurende de openingstijden, vrije toegang tot het huis en de tuinen, terwijl zij reductie ontvangen op alle evenementen, zoals concerten, lezingen, en bij bijzondere evenementen.

Voor een bedrag van min. f25,- bent U al donateur, voor een jaar.

Het is óók mogelijk om donateur-voor-het-leven te worden. Hierbij betaalt U een bedrag ineens en dan blijft U gedurende Uw hele leven donateur van Kasteel Amerongen. De donateurskaart is persoonlijk. Meer informatie kunt U inwinnen bij de administratrice van Kasteel Amerongen, mevr. A. Eyffius-Muller, tel. 54212, graag bellen tijdens kantoor-uren.

Het gironummer van de Stichting is 6163.

Tot de bijgebouwen van Kasteel Amerongen behoren de paardestal en 't koetshuis. Hierin bevinden zich:

Theeschenkerij "de Paardestal"
voor informatie tel. 03434 - 54735 of 53701.

en

Ouwehand's Party Verzorging " 't Koetshuis"
voor informatie tel. 08376 - 9110
of tel. 03434 - 54467.

Binnenkort zal in de mooie ruimte van de Oranjerie (de serre waarin de oranje-bomen 's winters bewaard worden en ook andere planten) voor het publiek open zijn:

"HET WINKELTJE VAN KASTEEL AMERONGEN"

B U L L E T I N

UITGAVE

STICHTING VRIENDENKRING KASTEEL AMERONGEN

Kasteel Amerongen, Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen
tel.: 03434 - 54212.

Redactie adres: Drostestraat 22, 3958 BK Amerongen
tel.: 03434 - 56353

Bergweg 5, 3958 AA Amerongen
tel.: 03434 - 52319

NO. 7

MAART 1987

INHOUD:

- blz. 2 Doelstelling en Donateurs
" 3 De adel op reis
" 8 De onderste steen boven...
" 9 Van de Muziekcommissie
" 11 De Engelen
" 12 De Tuinkabouters
" 13 Voorlichting over Kasteel Amerongen
" 14 Rozencursus
Van de redactie
Agenda

STICHTING KASTEEL AMERONGEN
Drostestraat 20 - 3958 BK Amerongen

